

Держава та регіони. Серія: Державне управління. 2012. № 3 (39). С. 80–85.

7. Шейн Е.Х. Организационная культура и лидерство / Пер. с англ. - СПб: Питер, 2002. С.24.

8. Гайдученко С.І. Теоретико-методологічні засади формування та розвитку організаційної культури публічного управління. Дис-ція на здобуття наук. ступ. доктора наук з державного управління. URL: http://www.kbuapa.kharkov.ua/dorad/files/20161223/gso_dis_20170112.pdf

Олег СТЕЦЮК

здобувач освітньо-професійної програми

«Менеджмент закладів охорони здоров'я» ТНЕУ

Науковий керівник – д.е.н., професор, професор кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу ТНЕУ Тетяна ЖЕЛЮК

МЕХАНІЗМ ПОДОЛАННЯ КОРУПЦІЇ В РОБОТІ МЕДИЧНИХ УСТАНОВ

Побудова демократичного конкурентоспроможного громадянського суспільства неможлива без забезпечення державою фундаментального права людини на здоров'я. Тому розвиток і реформування сфери охорони здоров'я мають бути одними із пріоритетних напрямів діяльності держави. Однак на практиці сфера охорони здоров'я в Україні вже не один рік перебуває в критичному стані. Причиною цього є системна корупція в країні в цілому та у сфері охорони здоров'я зокрема.

Важливість та необхідність ґрунтовного дослідження корупції у сфері охорони здоров'я в Україні зумовлена тим, що корупційні діяння та інші форми корупційної поведінки в цій сфері за ступенем суспільної небезпеки і тяжкості заподіюваних наслідків перевершують подібні діяння в інших суспільно-економічних сферах, оскільки вони не тільки дискредитують усю сферу охорони здоров'я, сприяючи зниженню авторитету її співробітників і формуванню негативної громадської думки стосовно медичного обслуговування населення, але й негативно впливають на головні цінності людини – життя і здоров'я, захист яких є одним із пріоритетних обов'язків будь-якої держави.

У сучасних умовах корупцію у сфері медицини можна поділити на такі основні рівні [1]:

- перший: від пацієнта до лікаря чи іншого медичного працівника;
- другий: в середині лікарні – від працівників медичних установ до керівництва лікарні;
- третій: на рівні держави з приводу державних закупівель медикаментів;
- четвертий: в середині корумпованості системи загалом.

Ефективність антикорупційних заходів в Україні в основному залежить від: наявності належного антикорупційного законодавства; ефективного,

послідовного його застосування; державно-управлінського забезпечення антикорупційної діяльності; розвитку громадянського суспільства, громадянського контролю та формування активної антикорупційної громадянської свідомості

В Україні створена достатня законодавча база щодо протидії корупції, однак існує низка суттєвих недоліків, одним з яких є невизначеність стосовно суб'єктів корупційних правопорушень, зокрема працівників сфери охорони здоров'я, що вимагає посилення ролі держави та міжсекторного партнерства (рис. 1) щодо протидії виникненню корупції.

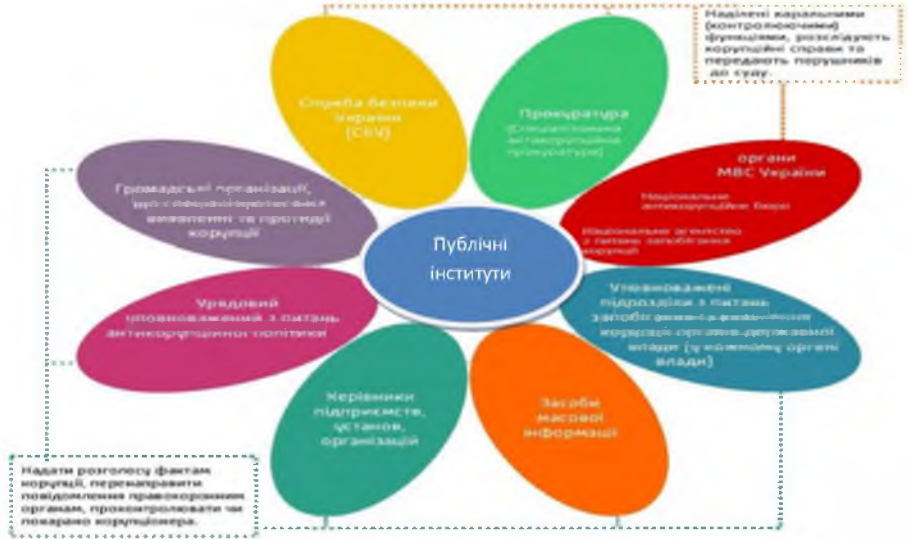

Рис.1. Міжсекторне партнерство в протидії корупції в сфері охорони здоров'я

На думку вітчизняних вчених [2] причинами корупції у сфері охорони здоров'я є: високий рівень латентної корупції – сукупності корупційних діянь, що були реально вчинені, але не стали відомі органам адміністративного і кримінального судочинства і, відповідно, не відображаються в офіційній статистиці; складна структура сфери охорони здоров'я, у якій задіяні безпосередньо не пов'язані з охороною здоров'я структури й організації; соціальна незахищеність медичних працівників (оплата праці; стан захищеності медичних працівників залежно від віку, статі, сімейного стану з урахуванням демографічних та регіональних особливостей), їх невмотивованість до легальної приватної медичної практики; недосконала система правового захисту як пацієнтів, так і медичних працівників; кризовий стан сфери охорони

здоров'я, невизначеність стратегічного напрямку її розвитку; практична необмеженість дозвільних установ; слабкий розвиток конкуренції у сфері охорони здоров'я, необізнаність медичних працівників щодо юридичних питань, маркетингу і розвитку підприємництва у сфері охорони здоров'я; поширеність тіньової економіки у сфері охорони здоров'я, що є одночасно і наслідком, і підґрунтям корупції у цій сфері; диспропорція в розподілі інформації.

Успіх антикорупційної політики в сфері охорони здоров'я в подальшому залежатиме від активної співпраці основних суб'єктів впливу: органів влади, неурядових громадських організацій із захисту прав пацієнтів і медичних працівників, сектора підприємництва та засобів масової інформації, поінформованого суспільного і має складатися з засобів покарання (невідворотність застосування антикорупційного законодавства); засобів попередження; просвітницьких засобів формування антикорупційної поведінки суспільства розвитку доказової медицини; збільшення фінансування сфери охорони здоров'я, шляхом підвищення професіоналізму, обов'язкове медичне страхування, посилення відповідальності за корупційні дії із позбавленням права викритих у корупції медичних працівників без права практикувати.

Використані джерела

1. Білик О.І., Новікова О.В. Обґрунтування шляхів подолання корупції у сфері охорони здоров'я. URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=1008>
2. Попченко Т.П. Розвиток державно-управлінських механізмів протидії виникненню корупції у сфері охорони здоров'я в Україні. URL: http://academy.gov.ua/NMKD/library_nadu/Avtoreferat/69bcd712-733d-4876-993e-81711ae2f1ff.pdf
3. Національна стратегія реформування системи охорони здоров'я в Україні на період 2015 – 2020 років URL: <https://moz.gov.ua/uploads/0/691-strategiya.pdf>

Федір СТЕЦЮК

здобувач освітньо-професійної програми
«Менеджмент закладів охорони здоров'я» THEU
Науковий керівник – д.е.н., професор, професор кафедри менеджменту,
публічного управління та персоналу THEU Тетяна ЖЕЛЮК

МЕХАНІЗМ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ СФЕРОЮ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

Особливістю стратегічного управління в сфері охорони здоров'я є той факт, що стратегічні плани, які розробляються, є дуже часто придатними для ідеальної ситуації, проте дійсність, в якій реалізується стратегія, може більшою чи меншою мірою відрізнятись від неї. Тому важливим елементом будь-якого